

ปัญหาและความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา ๑

นางสาวสมใจ วจนรจนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-104-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014051

117406101

PROBLEMS AND NEEDS IN THE ADMINISTRATION OF SCHOOL HEALTH PROGRAM
AS PERCEIVED BY THE ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATION REGION NINE

Miss Somji Wajanarugana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-104-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพใน
โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๑

โดย นางสาวสมใจ วจนรจนา

ภาควิชา พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณี สุรสิทธิ์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท)

สนใจ วจบรรณา : ปัญหาและความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน
ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา
แห่งชาติ เขตการศึกษา 9 (PROBLEMS AND NEEDS IN THE ADMINISTRATION OF
SCHOOL HEALTH PROGRAM AS PERCEIVED BY THE ELEMENTARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATION REGION NINE) อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุชาติ
โสมประยูร, 189 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและ เปรียบ เทียบปัญหาและความต้องการในการจัด
ดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในเขตและนอก เขต เทศบาล
หรือสุขาภิบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 ผู้วิจัยนำแบบ
สอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 509 คน
แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งอยู่ใน เขต เทศบาลหรือสุขาภิบาล จำนวน 151 คน และผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาซึ่งอยู่นอก เขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลจำนวน 358 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา
จำนวน 475 ชุด คิด เป็นร้อยละ 93.32 แล้วนำข้อมูลมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน
และทดสอบความแตกต่างด้วยค่า "ที"

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมมีปัญหาและความต้องการในการจัดดำเนินงาน
โครงการสุขภาพในโรงเรียนรวมหมดทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในเขต
เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีปัญหาด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย และผู้บริหาร
โรงเรียนที่อยู่นอก เขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีความต้องการในด้านการจัดบริการสุขภาพ ในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในเขตและนอก เขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีปัญหาการจัดดำเนินงาน
โครงการสุขภาพในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน
การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการเรียนการสอน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ และด้านการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน รวมทั้งมี
ความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิตด้านสุขภาพ และด้านการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่นอก เขต
เทศบาลหรือสุขาภิบาลมีปัญหาและความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนดังกล่าว
มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในเขต เทศบาลหรือสุขาภิบาล

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SOMJI WAJANARUGANA : PROBLEMS AND NEEDS IN THE ADMINISTRATION OF SCHOOL HEALTH PROGRAM AS PERCEIVED BY THE ELEMENTARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATION REGION NINE. THESIS ADVISOR : PROF. SUCHART SOMPRAYOON, 139 PP.

The purposes of research were to study and to compare the problems and needs in the administration of school health program as perceived by the elementary school administrators in urban and rural areas under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, Education Region Nine.

The constructed questionnaires were distributed to 509 elementary school administrators, 151 from urban areas and 358 from rural areas. The number of returned questionnaires was 475, accounted for 93.32 percent. The data collected were analyzed by mean of percentage, arithmetic means, standard deviation, and 't-test'.

It was found that :

1. The problems and needs in the administration of school health program in all aspects as perceived by the total elementary school administrators were in moderate level, except the problems of school health environment by the administrators in urban areas were in slight level, whereas the needs of school health services by the administrators in rural areas were in high level.
2. The school administrators in urban area possessed more problems than those in rural area in significantly statistical difference at the .05 level of the total four aspects which were the aspects of school health environment, school health services, learning-teaching in life experiences with regard to health, and administration of school health program. They also possessed the needs in the three aspects of school health services, learning-teaching in life experiences with regard to health, and administration of school health program by the school administrators in rural area possessing more problems than those in urban area in significantly statistical difference at the .05 level.

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์ สุชาติ โสมประยูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ตลอดจนการตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจและรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์ รองศาสตราจารย์รัชนี้ ขวัญบุญจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราณี สุรสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เทพวาทย์ หอมสนิท ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชดา สุตรา อาจารย์เกษมศรี ต้นไชย อาจารย์พวง สุขสังวร อาจารย์สุภาพ กลีบบัว อาจารย์เฉลา เพียรชอบ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขแบบสอบถามและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี สกลนคร หนองคาย เลย และขอนแก่น หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในพื้นที่ 5 จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอและ ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ขอขอบคุณพี่น้องและ เพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและห่วงใยเสมอมา

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ เป็น เครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อคุณแม่ และครูอาจารย์ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	7
การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	118
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	119
ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	120
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	122
ประวัติผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	27
2	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	33
3	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพโรงเรียน.....	35
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดดำเนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัด สิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน.....	37
5	การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพใน โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก ตาม เขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทาง สุขภาพในโรงเรียน.....	41
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดดำเนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัด บริการสุขภาพในโรงเรียน.....	44
7	การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพใน โรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก ตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดบริการสุขภาพใน โรงเรียน.....	47
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดดำเนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา จำแนกเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการเรียน การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ.....	50

ตารางที่	หน้า
<p>9 การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ.....</p>	53
<p>10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....</p>	56
<p>11 การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....</p>	59
<p>12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 9 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....</p>	62
<p>13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน.....</p>	64
<p>14 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน.....</p>	67

ตารางที่		หน้า
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการจัด ดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับ ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน.....	70
16	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพ ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนก ตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการจัดบริการสุขภาพใน โรงเรียน.....	73
17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการจัด ดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับ ด้านการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ.....	76
18	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพใน โรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตาม เขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตด้านสุขภาพ.....	79
19	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการจัด ดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับ ด้านการบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน.....	82
20	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพใน โรงเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตาม เขตที่ตั้งของโรงเรียน เกี่ยวกับด้านการบริหารโครงการสุขภาพใน โรงเรียน.....	85

ตารางที่

หน้า

21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการจัด ดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตามการรับรู้ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา ๑ จำแนกตามเขต ที่ตั้งของโรงเรียน.....	88
----	--	----